

ОБЩИНА БРЕЗНИК

ПРОЕКТ ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ

НА

***ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ***

период на действие: 2018 - 2020 г.

Актуализирана с решение № ...../.....2018 г.

на Общински съвет Брезник

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Обща характеристика на района.....	4
1.1. Кратка географска и историческа характеристика на територията на община Брезник.....	4
1.1.1. Географско положение.....	4
1.1.2. Топографска характеристика.....	4
1.1.3. Поземлени и горски ресурси.....	6
1.1.4. Водни ресурси.....	6
1.1.5. Подземни природни богатства.....	7
1.1.6. Защитени територии.....	9
1.2. Административно-териториална и социално-икономическа характеристика.....	13
1.2.1. Население.....	13
1.2.2. Икономическо състояние.....	14
1.2.3. Промишленост и строителство.....	14
1.2.4. Селско стопанство.....	15
1.2.5. Туризм.....	15
1.2.6. Брой кметства, райони, населени места, урбанизирани територии.....	16
1.2.7. Население по кметства.....	17
1.2.8. Структура на местните органи на самоуправление във връзка с управлението на отпадъците.....	19
1.3. Екологична характеристика.....	19
2. Обхват, цели и принципи на програмата.....	20
2.1.1. Обхват.....	20
2.1.2. Цели.....	20
2.1.3. Принципи.....	21
3. Съществуващо положение.....	22
3.1. Генерирани отпадъци.....	22
3.1.1. Генерирани отпадъци по видове.....	24
3.2. Събиране и извозване.....	26
3.2.1. Битови отпадъци.....	26
3.2.2. Био-отпадъци.....	28
3.2.3. Строителни отпадъци.....	28
3.2.4. Производствени отпадъци.....	30
3.2.5. Опасни отпадъци.....	31
3.3. Методи и начини за преработка на отпадъците преди предаването им за крайно обезвреждане.....	34
3.4. Система за разделно събиране.....	35
3.5. Депониране.....	37
3.5.1. Описание на съществуващите депа.....	37
3.5.2. Организация и стопанисване на депата за отпадъци.....	38
3.6. Други форми на обезвреждане.....	38
3.7. Отпадъци, предадени извън територията на общината.....	38
3.8. Внос или износ.....	38
3.9. Управление на дейностите.....	38
3.9.1. Отговорни лица, контролни звена, комисии.....	38
3.9.2. Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите с отпадъците.....	39
3.9.3. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците.....	39
3.9.4. Предприети действия за съвместно решаване на проблемите с отпадъците с други общини.....	39
3.9.5. Контролна дейност.....	40
3.9.6. Работа с обществеността.....	40
3.10. Отчетност.....	40
3.11. Проучване, прогнозиране, планиране.....	41
4. Финансово-икономически анализ на дейностите по третиране на отпадъците.....	41
5. Оценка на съществуващото състояние.....	41
6. Проблеми.....	42
7. Приоретизиране на проблемите.....	43
8. Подходи за постигане на целите.....	43
9. План за действие.....	43
10. Отчет за изпълнението на програмата.....	47

ВЪВЕДЕНИЕ

Основания за разработването на Програмата за управление на дейностите по отпадъците (ПУДО) на Община Брезник за периода 2014 - 2020 година, са изискванията на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 52 ал.1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Програмата за управление на отпадъците на Община Брезник има за цел да установи екологосъобразно управление на отпадъците в общината и да посочи какво трябва да се направи за постигането му във всички сектори на обществения живот. При изготвянето на настоящата програма е отчетено, че отпадъците представляват риск за човешкото здраве и околната среда. Програмата изисква от генераторите на отпадъци - промишленост, търговия и потребители, намаляване на количеството на образуваните отпадъци и акцентира тяхното внимание върху мерките за подобряване на организацията на управлението на отпадъците в общината. Ключов елемент на програмата е разглежданата йерархия за третиране на отпадъците, с цел спазване на принципите за:

- намаляване или предотвратяване образуването на отпадъци;
- поетапно постигане на целите по рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци;
- подобряване на системата за събиране и транспортиране;
- екологосъобразно обезвреждане;
- почистване на старите замърсявания.

Община Брезник е изправена пред следните предизвикателства при управлението на отпадъците:

- Необходимост от огромни обществени и частни ресурси за ефективно управление на отпадъците;
- Нужда от решаване на текущите проблеми, едновременно със съществуващите щети от старите замърсявания.

Общинската програма за управление на отпадъците дава насоките за решаване на проблемите по ефективен и екологосъобразен начин, като същевременно приближава община Брезник към нормите на Националното законодателство и изисквания и Европейския съюз за управление на отпадъците.

В програмата е анализирано съществуващото състояние по управление на отпадъците, на база на което са идентифицирани проблемите и са формулирани целите.

Разработен е и План за действие, който посочва необходимите мерки в близка и средно срочна перспектива, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване на програмата. Представената програма е отворен документ, изпълнението

на който се отчита, във връзка с планираните мерки и действия и тяхната обезпеченост и подлежи на актуализация в процеса на осъществяването ѝ.

1. Обща характеристика на района

1.1. Кратка географска и историческа характеристика на територията на община Брезник.

1.1.1 Географско положение

Община Брезник е разположена в западната половина на Граовското поле, като част от Пернишка област, обхваща територия от 404 кв.км и представлява 16,9% от територията на областта.

Като важни предимства може да се считат:

- Наличие на уникален природен потенциал, разнообразен релеф, наличие на минерални извори с доказани лечебни свойства в областта на балнеолечението;
- Добра суровинна база: иглолистни и широколистни гори, инертни материали за строителство и др.;
- Градът е разположен в зона, подходяща за развитие на трансгранично сътрудничество;
- Разстоянието от Брезник до столицата София е 50 км, а до границата с Р Сърбия е 45 км.

Общината граничи с общините: Перник, Сливница, Трън, Земен, Ковачевци, Драгоман и Божурище. От североизток котловината граничи с Вискяр планина, на юг и югозапад допира с Любаш и Черна гора.

В състава на Брезнишка община са включени 34 села, 25 махали и един град. Населението към 03.02.2014 г. възлиза на 6474 жители, от тях 4252 живеят в града. Като цяло, инфраструктурната изграденост на Брезник е сравнително добра, в това число – техническата и социалната.

1.1.2 Топографска характеристика

Геоложка характеристика

Климат

Климатът е умерено-континентален с изразени температурни инверсии в долините. Средната надморска височина на община Брезник е 750 м. Средната температура на най-студения месец януари в Брезник е (-1,7 °С), а средната температура на най-топлия месец юли е (19,6 °С). Преобладаващите ветрове са от север и северозапад.

Общината се характеризира с много богато разнообразие от растителни видове. Най-разпространените са иглолистните, бук, дъб, върба, бреза, габър, липа, акация и др. В

горските територии се срещат много диворастящи лечебни растения и храсти, като жълт кантарион, риган, мащерка, глог, шипка, липа, бял равнец и др.

Основни земеделски култури, от които по-значителните и с традиции са пшеница, слънчоглед, царевица и др. Отглеждат се също зеленчуци - домати, пипер и др.

Животински свят и растителност

➤ Флора

Флората в района е изключително богата - голямо разнообразие от диви житни и тревисти растения с високи фуражни качества, полски цветя и билки, големи находища на диви ягоди, леска, шипки, трънки, диви джанки; обширни горски територии с бял и черен бор; както и някои редки едногодишни цъфтящи видове. В околността се срещат и много видове ядливи гъби с високи вкусови качества - челядинка, сърнела, полска и горска печурка, пърхутка, масловка, пачи крак, рижика и др.

➤ Фауна

Животинският свят на района е много богат. Има изобилие от интересни насекоми като с голямо разнообразие се открояват пеперудите. Сред земноводните често срещани са водните жаби. От влечугите тук могат да се срещнат сухоземни костенурки и някои гуцери. Има удивително разнообразие от пойни птици от различни семейства (сем. Синигери, сем. Дроздове, сем. Вранови и др.), различни видове кълвачи, включително и редкият черен кълвач, няколко представителя на семействата на соколите и ястребите, кукумявки, пдпдъци и др. От бозайниците тук можем да срещнем таралежи, къртици и земеровки; някои видове прилепи; голямо разнообразие от гризачи - катерица, лалугер, множество представители на сем. Мишевидни и няколко вида от сем. Полевки. Представители на хищниците са вълците, чакалите, лисиците и енотовидното куче; понякога, макар и рядко се срещат и мечки; невестулката, белката, язовецът, златката и поровете са типични за областта и често извършват набези върху домашните птици. Тук се срещат още и диви зайци.

Релеф, почви

Релефът на общината е изключително разнообразен, редуват се ниски заоблени хълмове със силно пресечен планински релеф и вдлъбнати котловини. Най - голямата котловина е Брезнишката, заключена между планините Вискяр, Завалска, Черна гора и Любаш. Тя е с удължена форма в посока северозапад-югоизток. Площта ѝ е около 60 км², а средната надморска височина е между 700 и 800 м.;

Като резултат от влиянието на почвообразуващите фактори – геоложки строеж и почвено-скална основа, характера на релефа и климатичните условия в община Брезник се наблюдава определено разнообразие на почвената покривка. Основните почвени типове и подтипове, които са най-разпространени са чернозем-смолниците, ливадните, сивите и кафявите горски почви.

На територията на общината се разкриват няколко ареала с преобладаване на определени почвени типове. В Брезнишкото котловина са най-широко разпространени чернозем-смолниците и ливадни почви. По речните долини най-често срещани са алувиално-ливадните почви. По планинските склонове са застъпени сивите и кафявите горски почви. В планинските части са застъпени и канелените и светлокафявите горски почви.

Чернозем-смолниците и ливадните почви, срещащи се основно в котловинно-равнинните части на общината, се характеризират с добри агроекологични качества (бонитет над средните стойности). Те са подходящи за отглеждане на зърнени култури, маслодайни култури и на трайни насаждения. Почвите, като природен ресурс са един от основните фактори за развитие на аграрния сектор в общината. Тяхната роля нараства пред последните 10 години.

1.1.3. Поземлени и горски ресурси

В таблица 1 е представена територията на община Брезник разделена на видове фондове към 18.06.2014 година.

Таблица 1: Територия на Община Брезник по фондове

№	Вид на територията по предназначение	Имоти бр.	Площ в дка.	Площ %
1.	За нуждите на селското стопанство	48965	255301.138	68.687
2.	За нуждите на горското стопанство	3126	115462.246	31.064
3.	Населени места	65	926.978	0.249
	Всичко	52156	371690.362	100.000

1.1.4. Водни ресурси

Хидроложките условия в община Брезник са сравнително добри. Хидрографската мрежа се образува от реките Конска и Светля, които са десни притоци на р. Струма.

Река Конска води началото си от връх Китка, Завалската планина и заедно с притоците си протича през Брезнишката котловина. Реката има постоянно водно течение с

неравномерен воден дебит през различните годишни сезони. Река Конска и нейните притоци в горното си течение протичат през горския фонд, след което продължават изключително сред селскостопанския фонд.

Река Светля води началото си от планината Любаш и също е с постоянно водно течение и неравномерен воден дебит.

На територията на община Брезник са разположени следните микроязовири – Брезнишки, Красавски, Завалски, Бегуновски, Слаковски и яз. Конска.

Питейното водоснабдяване се осигурява чрез язовир „Красава-2“, мрежата от групата „Секирна – Брезник“ и местни водохващания със съответните пречиствателна станция в Брезник, система за хлориране, почистване и поддържане на каптажи и резервоари.

От 35 селища на общината 32 са водоснабдени, което представлява 91%, неводоснабдени са селата Гоз, Арзан, Озърновци. Общата дължина на водопроводната мрежа е 323711 л.м., изградена от етернитови, стоманени, поцинковани и пластмасови тръби.

Основния водоснабдителен източник е язовир за питейно водоснабдяване „Красава- 2“ с обем 3 мил.куб.м. От язовира са водоснабдени – Брезник, Ноевци, Бегуновци, Велковци, Режанци, Бабица. От водоснабдителната група „Секирна – Брезник“ са водоснабдени селата Долна Секирна, Станьовци, Кошарево, Бегуновци, Гигинци, Непразненци, Ноевци, Велковци. Останалите селища са водоснабдени от местни водоизточници.

1.1.5. Подземни природни богатства

Община Брезник заема междинно място между Трънската рудна зона и Пернишкия въгленосен район. Разкрити са находища на нефтошисти (находище „Красава“ в землището на с. Горни Романци), скални минерални суровини - червен пясъчник (находище „Ноевци“, както и потенциални запаси в землищата на селата Бегуновци и Садовик).

През последните години актуалност получи находището на злато-сребросъдържащи руди (находище „Милин камък“) в южната част на хълма Бърдото в землището на гр. Брезник.

На 28 май 2004 г. „Трейс Рисорсиз“ ЕООД е получава разрешително за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми на територията на община Брезник. По време на геолого-проучвателните работи, в района на град Брезник са установени запаси и ресурси на златосъдържащи руди. В резултат на това, през 2011 год. е изготвено инвестиционно предложение за добив и преработка на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства. Обект на бъдещата концесия е добивът на златосъдържащи руди от площ „Брезник“, находище „Милин камък“.

През октомври 2012 год. „Трейс Рисорсиз“ ЕООД внася в РИОСВ – Перник Доклад за оценка на въздействието върху околната среда заедно с Доклад за оценка на въздействието на инвестиционното предложение върху защитени зони „Мешица” и „Ноевци” от мрежата НАТУРА 2000. Едновременно с това е инициран процес на консултации с обществеността по отношение на очакванията от реализацията на проекта и социално-икономическото му въздействие върху региона.

След приетото и влязло в сила положително решение на РИОСВ – Перник е регистрирано търговско откритие на находище „Милин камък“. Тази стъпка е основание Министерският съвет на Република България със свое решение да предостави на „Трейс Рисорсиз“ ЕООД концесията за добив на златно-сребърни руди в землището на гр. Брезник. Въз основа на това решение е сключен договор за концесия между дружеството и Министерството на енергетиката.

Инвестиционното предложение включва следните дейности:

- подземен добив на златосъдържащи руди от находище „Милин камък”
- обогатяване на добитата руда и получаване на концентрат чрез гравитационни и флотационни методи
- техническа ликвидация и рекултивация на площите след края на експлоатационните работи

Продължителност на проекта: 18-30 години

Проектът ще бъде реализиран за срок от 18 години. В случай, че при допълнителните геологопроучвателни работи се докажат допълнителни количества запаси, експлоатационният период може да бъде удължен до 30 години. В този период се включват:

1) Подготвителни и допълнителни геолого-проучвателни работи -поне 3 години

Преди да започне експлоатация на находището, предстои:

- провеждане на допълнителни геологопроучвателни дейности;
- провеждане на археологическо проучване;
- набавяне на всички разрешителни за осъществяване на дейността;
- решаване на обществено значимите въпроси в дух на взаимно съгласие и конструктивно сътрудничество.

2) Строителство (3 години)

- изграждане на подземен рудник, надземен рудничен комплекс, насипище за стерилни скални маси, депо за хумусни материали, водоем за управление на оборотните води;
- изграждане на инсталация за преработка на рудата – обогатителна фабрика с необходимото съоръжение за депониране на минните отпадъци – хвостохранилище,

резервоар на оборотни води и изграждане на техническа инфраструктура на площадката;

3) Експлоатационен период (разработване на находището): 11-23 години
Предвижда се годишен добив на златосъдържащи руди до 300 хиляди тона. Тяхната преработка в обогатителния комплекс ще осигури 45 – 50 хиляди тона златосъдържащ концентрат годишно.

Разработването на находището ще се извършва по максимално природоопазващ подземен начин, с обратно запълване на минните пространства със скален материал.

При добива и преработката на рудата няма да се използват цианиди под каквато и да било форма.

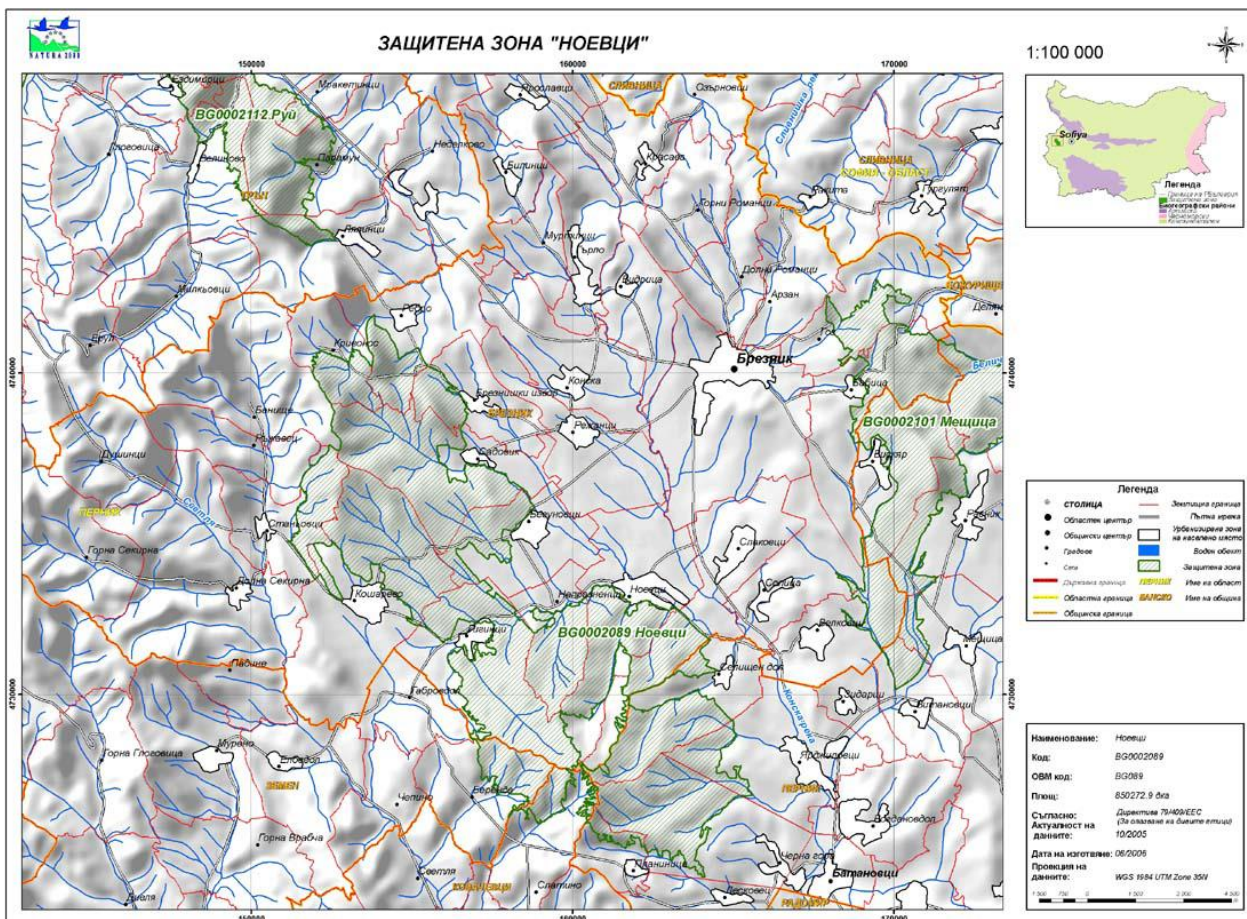
4) Закриване и извеждане от експлоатация.

Рекултивация на терените (2 години) След изчерпване на запасите в находището и прекратяване на добивните и преработвателни дейности, се пристъпва към закриване на обекта, включващо ликвидация и запълване на подземния рудник, демонтаж на съоръженията, разчистване и заравняване на наземните площадки, техническа и биологична рекултивация на насипището за скална маса и хвостохранилището. След закриването на обекта и рекултивацията на терените, ще бъдат осигурени следексплоатационни грижи и мониторинг за период от 10 години.

1.1.6.Защитени територии

Община Брезник попада в две защитени зони:

*- **Защитена зона Ноевци BG 0002089/ защита на птиците/** , като тук попадат землищата на с.Бегуновци, с.Брезнишки извор, с.Гигинци, с.Кошарево, с.Кривонос, с.Непразненци, с.Ноевци, с.Ребро, с.Садовик, с.Слаковци, с.Станьовци.;*

Фиг.1. Защитена зона „Ноевци“

- **Защитена зона „Межица“BG 0002101/ защита на птиците/** - обхваща землищата на с. Бабица, с. Велковци, с. Гоз, с.Сопица. Предмет на опазване в защитените зони „Межица“ и “Ноевци” са видовете птици по Закона за биологичното разнообразие: Ливаден дърдавец /*Crex crex* / и червеногърба сврачка /*Lanius collurio*/.

(височина мин. 20-40 см от края на м. април), и в същото време да не е прекалено гъста за да не затруднява придвижването на птиците. В повечето райони птиците предпочитат мозаечни местообитания от влажни ливади и площи с по-суха и по-висока трева.

Най-значими за вида типове местообитания: низинни и котловинни сенокосни ливади, тревни съобщества в етапи на формиране.

Червеногърба сврачка

➤ **Червеногърба сврачка**

Хабитатни изисквания:

Обитава открити пространства с разпръснати храсти и ниски дървета, които използва за укритие и гнездене, както и по време на лов. Предпочита терени със слаб наклон и особено южните склонове на хълмове и възвишения близост до реки и езера/язовири. Един от най-широко разпространените видове птици в селскостопанските райони, който силно се влияе от използването на инсектициди и премахването на естествената растителност по периферията на обработваемите площи.

Най-значими за вида типове местообитания: широколистни храсталаци, традиционно обработвани лозя, смесени дъбови гори доминирани от благуни (по периферията нагората), тракийски гори от космат дъб и келяв габър (по периферията), сухи тревни съобщества (в храсти по периферията), средиземноморски тревни съобщества (в храсти по периферията).

1. Природна забележителност - Извор "Желязна вода" в местността "Лесков дол" в западната част на възвишението "Бърдото".

2. Вековни дървета на територията на община Брезник:

- **Зимен дъб** - (187)- зимен дъб, горун (*Quercus daleshampii*), населено място с. Долна Секирна. Характеристика на вековното дърво: **възраст – 245 години, височина (m)12, периметър(m)4.5.**
- **Круша** - (186) - (*Pyrus spp.*), населено място с. Долна Секирна. Характеристика на вековното дърво: **възраст - 145, височина (m)10, периметър(m)2.8.**
- **Черен бор** (1500)- (*Pinus nigra*), населено място: с. Долна Секирна. Характеристика на вековното дърво: **възраст - 181, височина (m)10, периметър(m)4.8**
- **Космат дъб (Quercus pubescens),** населено място: с. Брезнишки извор. Характеристика на вековното дърво: **възраст-300 години, височина (m)16, периметър (m) 4.3.**

1.2. Административно-териториална и социално-икономическа характеристика

1.2.1 Население

Към края на 2012 г. в община Брезник броят на населението по данни от текущата демографска статистика възлиза на 6662д. По този демографски показател община Брезник попада в категорията на много малките общини (с население до 10 хил. д.).

- Брой на населението на община Брезник – 2007 г. – 7854 д.;
- Брой на населението на община Брезник – 2010 г. - 7506 д.;
- Брой на населението на община Брезник – 2012 г. - 6662 д.

Тенденцията на обезлюдяване на населените места в общината е с по-траен и продължителен характер. За това говорят и данните от двете последни преброявания – 2001 и 2011 г. За посочения десетгодишен период (2001 – 2011 г.) броят на населението в общината е намалял от 8 532 души до 6 945 души или с 1 587 души, което представлява намаление с малко повече от 22%. Както бе отбелязано тази неблагоприятна тенденция на обезлюдяване е характерна за страната като цяло, което се очертава като сериозен проблем за населеността на територията.

Териториалното разпределение на населението показва, че то е твърде неравномерно разпределено по населени места. С относително по-висок брой на

населението, освен общинския център са селата Ноевци (580 д.), Слаковци (239 д.), Кошарево (232 д.), Велковци (203 д.).

1.2.2.Икономическо състояние

Общинския бюджет, като основен източник на финансиране на общинските дейности, е и инструмент за подпомагане на местното

развитие и съществува тясна връзка по отношение на съставянето му и плана за стратегическо развитие.

През 2017 година в приход на бюджета на Община Брезник са постъпили общо **5 368 988 лева**. Приходите се делят на приходи с държавен характер и приходи с общински характер.

1. Приходите с държавен характер са в размер на 2 280 001 лв. и се формират от:

➤ Собствени средства за държавни дейности	1 900 лв.
➤ Целеви трансфери /субвенции/	2 082 365 лв.
➤ Целева субсидия за капиталови разходи	30 000 лв.
➤ Преходен остатък	174 425 лв.
➤ Плащания от сметки за средства от ЕС	- 8 689 лв.

2. Приходите с общински характер са в размер на 3 088 987 лв. и се формират от:

➤ Данъчни приходи	202 900 лв.
➤ Не данъчни приходи	867 700 лв.
➤ Обща изравнителна субсидия	520 300 лв.
➤ Зимно поддържане на пътища	204 100 лв.
➤ Целеви субсидии за капиталови разходи	639 200 лв.
➤ Предоставени трансфери	- 32 600 лв.
➤ Временни безлихвени заеми	- 50 000лв.
➤ Преходен остатък	737 387 008 лв.

1.2.3. Промисленост и строителство

Благоприятните природно - географски условия, потенциалните икономически и инвестиционни възможности, утвърдените социални и културни традиции, са предпоставка за устойчиво и балансирано развитие на общината. Основните цели са свързани с ефективно използване на наличните потенциали и предимства за:

- развитие на малки и средни предприятия;
- преодоляване на негативните процеси в селското стопанство;
- доизграждане на общинската инфраструктура;
- съхранение и експониране на културно-историческото наследство.

Съществуващата икономическа структура и динамиката на предвижданите изменения, не създават условия за нарушаване на екологичната характеристика в района.

➤ Структуроопределящи отрасли

Структуроопределящи видове промисленост за общината са:

- Хранително-вкусовата
- Селскостопанска
- Шивашката

Нараства броят на малките предприятия в областта на хранително-вкусовата промисленост - мандри, колбасарници и др.

1.2.4. Селско стопанство

Земеделската земя в общината е в размер на 275 хил.дка. В структурата на обработваемите земи нивите заемат най-голям дял 71.2 % и са в размер 196 хил. дка. Статистиката показва, че обработваемата земя се усвоява едва на 30 %. Една от основните причини за това е голямата ѝ раздробеност, която не привлича инвеститорите. Животновъдството, като втори подотрасъл в аграрния сектор също е в продължителна криза. Броят на животните е намалял в пъти и понастоящем е сведен до: говеда 1245 броя, в т.ч. крави 933, биволи – 60 броя /в т.ч. биволици 38 броя/, овце – 2680 /в т.ч. овце-майки 2260 броя/, кози – 1080 броя /в т.ч. кози-майки 980 броя/ и др. Поземлените ресурси и природни условия в общината силно благоприятстват развитието на растениевъдство и животновъдство, но на този етап не се използват ефективно.

1.2.5. Туризм

Природните ресурси на община Брезник като гори, релеф, климат, води, растителност и животински свят, са отлични възможности, за развитието на различни форми на туризъм

– пешеходен, велотуризм, маршрутно – познавателен, селски туризм и най-вече екотуризм.

Обектите от културно-историческото наследство, с които може да се търси съчетание с туризм са:

➤ Църквата „Света Петка” – архитектурно-художествен паметник на културата, Храм паметникът „Свети Георги Победоносец”; църквите „Света Троица” в с.Брезнишки извор, „Света Неделя” в с.Долна Секирна, „Свети Николай”с.Ноевци, Манастирската църква „Свети Николай” в с.Ребро, „Свети Пророк Илия” с.Режанци, „Свети Йоан Богослов” с.Банище, „Успение Богородично” с.Слаковци, „Св.Св.Кирил и Методий” с.Садовик, „Св.ВМЧ Георги” с .Сопица;

➤ Манастирът „Св Архангел Михаил” с.Билинци е обявен за архитектурен и художествен паметник, Черногорският манастир „Св Безсребреници Козма и Дамян” от епохата на Българското Възраждане, Мегалитен храм-паметник „Пусто гърло” – археологически паметник с национално значение;

➤ Класно училище гр.Брезник;

➤ Етнографски музей гр.Брезник, музейни сбирки към читалищата в селата Бегуновци и Слаковци, картинна галерия към читалище „Просвещение гр.Брезник;

➤ Богати традиции - уникални сурвакарски празници в 16 от селата на община Брезник, ежегоден сурвакарски карнавал в града;

➤ Автентичен фолклор – ревностно пазен и развиван от читалищата;

➤ Разнообразен културен календар с организирани местни празници, изложби, събори и игри;

➤ Лесопарк „Бърдото” – туристически пътеки, барбекюта, уникална „Желязна минерална вода”, Хижа „Брезите”, хотел - ресторант „Бърдото” с открит плувен басейн и отлична кухня;

➤ Язовир „Слаковци”, намиращ се на 5 км. от гр.Брезник – хотел-ресторант, бунгала, отлични условия за отдих и риболов Туристически комплекс „Конза” в с.Конска, предлага отлични условия за почивка, отдих, спортен риболов, картинг и АТВ писта, а в момента се изгражда и хотелски комплекс с аквапарк.

1.2.6. Брой кметства, райони, населени места, урбанизирани територии

В състава на Брезнишка община са включени 34 села, 25 махали и един град.

1. Кметско наместничество с. Арзан

- с. Бабица
- с. Долни Романци
- с. Гоз

- мах. “Белини пояти”
  - мах. “Доганджии”
  - мах. “Логатор”
4. **Кметско наместничество с. Банище**
    - с. Ръжавец
  5. **Кметство с. Бегуновци**
  6. **Кметско наместничество с. Брезнишки извор**
    - с. Кривонос
  7. **Кметство с. Велковци**
    - мах. “Пали лула”
  8. **Кметство с. Гигинци**
  9. **Кметско наместничество с. Гърло**
    - с. Билинци
    - с. Видрица
    - с. Муртинци
  10. **Кметство с. Долна Секирна**
    - с. Горна Секирна
  11. **Кметско наместничество с. Конска**
  12. **Кметство с. Кошарево**
  13. **Кметско наместничество с. Красава**
    - с. Брусник
    - с. Горни Романци
    - с. Завала
    - с. Озърновци
    - с. Ярославци
  14. **Кметско наместничество с. Непразненци**
  15. **Кметство с. Ноевци**
  16. **Кметско наместничество с. Ребро**
  17. **Кметско наместничество с. Режанци**
  18. **Кметско наместничество с. Садовик**
  19. **Кметство с. Слаковци**
  20. **Кметско наместничество с. Сопица**
  21. **Кметско наместничество с. Станьовци**
    - с. Душинци

1.2.7. Население по кметства

Като цяло демографското развитие на общината очертава няколко важни тенденции: – висок темп на намаляване на населението; ниска раждаемост и висока обща смъртност, определящи висок отрицателен естествен прираст; намаляване на потенциала на трудоспособното население, обезлюдяване на села и значителна територия.

В таблица 2 е дадено разпределение на населението по населени места.

Таблица 2.

№	Населено място	Брой жители (по настоящ адрес)
1	с. Арзан	5
2	с. Бабица	12
3	с. Банище	38
4	с. Бегуновци	108
5	с. Билинци	0
6	гр. Брезник	4108
7	с. Брезнишки извор	25
8	с. Брусник	1
9	с. Велковци	140
10	с. Видрица	15
11	с. Гигинци	100
12	с. Гоз	1
13	с. Горна Секирна	9
14	с. Горни Романци	9
15	с. Гърло	39
16	с. Долна Секирна	115
17	с. Долни Романци	7
18	с. Душинци	9
19	с. Завала	10
20	с. Конска	71
21	с. Кошарево	185
22	с. Красава	11
23	с. Кривонос	1
24	с. Муртинци	2
25	с. Непразненци	46
26	с. Ноевци	506
27	с. Озърновци	1
28	с. Ребро	40
29	с. Режанци	63
30	с. Ръжавец	7
31	с. Садовик	60
32	с. Слаковци	212
33	с. Сопица	65
34	с. Станьовци	31
35	с. Ярославци	9
Общ брой жители за общината към 05.02.2018г.		6061

1.2.8. Структура на местните органи на самоуправление във връзка с управлението на отпадъците

Структурата на местните органи на самоуправление, които имат отношение към управлението на отпадъците е в съответствие със Закона за местното самоуправление и местната администрация.

1.3. Екологична характеристика

Основните проблеми, свързани с екологията и опазването на околната среда, които в момента стоят за разрешаване от общинските органи са следните:

- ☞ Дейности по поддържане на чистотата на населените места ;
- ☞ Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник;
- ☞ Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;
- ☞ Закриване и рекултивация на съществуващото депо за ТБО;
- ☞ Обезвреждане на залежалите пестициди /около 15 тона/ в с. Бегуновци;
- ☞ Търсене на алтернативни методи и начини за бъдещо решаване на проблема с битовите, строителните и биоразградими отпадъци;
- ☞ Решаване на проблема с появата на неконтролирани и незаконни сметища във всички села на общината и гр. Брезник;
- ☞ Намаляване замърсяването на атмосферния въздух от неорганизиран източници /главно от транспорта и от бита/ през студеното полугодие;
- ☞ Опазване, реконструкция и обогатяване на зелената система на територията на общината;
- ☞ Изграждане на Пречиствателна станция отпадни води и цялостна канализационна мрежа за отпадни води в гр. Брезник и всички населени места на общината.
- ☞ Рехабилитация и реконструкция на В и К мрежа в гр. Брезник и населените места на общината. Намаляване загубите във водоснабдителната система.
- ☞ Подобряване на организацията на сметосъбирането и сметоизвозването;

Освен ежедневната работа по изброените проблеми в община Брезник се работи и по други задачи, по-важни от които са:

⇒ Работа във връзка с предписания, дадени от РИОСВ-Перник;

- ⇒ Работа и проверки по писмени молби, жалби и сигнали за дейности, водещи до увреждания на околната среда и нарушаващи санитарно-хигиенните изисквания;
- ⇒ Работа по разгласяване и организация на обществени обсъждания на доклади за ОВОС, както и изготвяне на становища по тях;
- ⇒ Контакти и съвместна работа с НПО, широката общественост и институциите с отношение към околната среда;
- ⇒ Контрол по опазването на декоративната дървесна и храстова растителност и тревните площи в населените места;
- ⇒ Актуализиране и обновяване на общинската нормативна уредба в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците;
- ⇒ Работа по проекти свързани с околната среда;

Специфичен сезонен проблем на гр. Брезник, свързан с липсата на централно отопление, е състоянието на атмосферния въздух през отоплителния сезон. Проблемът се поражда от факта, че замърсяването се предизвиква на първо място от масовото използване на въглища и дърва за отопление на жилищата. Едва след това като замърсители се явяват промишлените предприятия и автотранспорта.

2. Обхват, цели и принципи на програмата

2.1.Обхват

Настоящата общинска програма обхваща всички дейности, свързани с екологосъобразното управление на отпадъците - битови, производствени, строителни, опасни и биоразградими отпадъци като съвкупност от права, задължения, решения и действия, свързани с образуването и третирането на отпадъците, както и различните форми на контрол

2.2.Цели

Основна стратегическа цел на настоящата ОПУДО, е осигуряване на законосъобразно управление на отпадъците и подобряване на жизнената среда на жителите на община Брезник.

За постигане на стратегическата цел на общинската програма е необходимо до 2020 г. да бъде подобрена ефективността по всички параметри при управлението на отпадъците на територията на община Брезник.

Реализирането на тази стратегическа цел е свързано с изпълнението на няколко основни подцели:

1. Намаляване на количеството генерирани отпадъци – до края на 2020 година;

2. Рекултивация на депото за ТБО - до края на 2020 година;
3. Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник - до края на 2020 година;
4. Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците - до края на 2019 година;
5. Обезвреждане на залежалите пестициди /около 15 тона/ в с. Бегуновци- до края на 2019 година;
6. Изграждане на Пречиствателна станция отпадни води и цялостна канализационна мрежа за отпадни води в гр. Брезник и всички населени места на общината - до края на 2020 година;
7. Рехабилитация и реконструкция на В и К мрежа в гр. Брезник и населените места на общината. Намалване загубите във водоснабдителната система - до края на 2020 година;
8. Създаване на ефективна система за контрол на дейностите по управление на отпадъците на територия на общината, включително с активното съдействие на обществеността – до 2020 г.;
9. Постоянно актуализиране на общинска нормативна уредба в съответствие с целите и принципите на програмата и новите разпоредби на Закона за управление на отпадъците ;
12. Привличане на обществеността при извършване на почистване площите за обществено ползване.
13. Подобряване на организацията по събиране и извозване на битовите отпадъци – до 2020 година;

2.3.Принципи

Общинската програма се основава на следните принципи:

1. Защита на човешкото здраве;
2. Защита на околната среда;
3. Ограничаване на проблемите за бъдещите поколения.

Отчитането на проблемите, които ще възникнат при бъдещите поколения, е от основно значение при управлението на отпадъците. Основава се на етичния принцип, че поколението, произвеждащо отпадъка трябва да носи отговорност за неговото управление. Някои дейности, следва да бъдат продължени и при следващите поколения.

4. Пълна отговорност на замърсителите или спазване на принципа “Замърсителят плаща”

Най-съществената цел на този принцип е превръщането на разходите за опазването на околната среда в основен фактор при вземането на бизнес решения за намаляване количеството на отпадъците; както и да се намери оптимално, от гледна точка на разходите, решение за всеки конкретен случай на причинен екологичен проблем. Този принцип води също така до точно определяне на замърсителите и отговорниците за решаването на екологичните проблеми.

5. Рационално използване на наличните суровинни ресурси.

3. Съществуващо положение

3.1. Генерирани отпадъци

За оценка на съществуващото състояние в община Брезник са използвани отчети и изготвен Морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Брезник в продължение на една година – четири сезона, съгласно сключен Договор № 90 / 23.04.2015 г. между Община Брезник и „ТК -Инженеринг“ ЕООД.

Анализът на морфологичния състав и на количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Брезник се извършва съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/ 29.09.2012г. на министъра на околната среда и водите.

„Морфологичният състав е характеристика, изразяваща количеството на отделните видове отпадъци (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.), изразено в процент спрямо общото количество на отпадъците“.

В различните общини количеството и морфологичният състав на образуваните битови отпадъци варира в зависимост от функционалния тип на населените места, социалния статус на населението и други.

Данните за морфологичния състав са необходими при избор на определяне на капацитета на съоръжения за предварително третиране и обезвреждане на битовите отпадъци, при въвеждането на системи за разделно събиране на отпадъците или при оптимизация на въведените такива.

Морфологичен състав (%) на образуваните отпадъци в Община Брезник

Морфологичен състав	гр. Брезник	села, Община Брезник	Община Брезник
Хранителни отпадъци	19,49%	19,79%	19,60%
Хартия	11,71%	11,89%	11,78%
Пластмаса	12,67%	12,87%	12,74%
Текстил	4,25%	4,31%	4,27%
Гума	1,45%	1,48%	1,46%
Кожа	0,35%	0,36%	0,35%
Градински отпадъци	22,55%	22,91%	22,69%
Дървесни отпадъци	6,78%	6,88%	6,82%
Съкло	2,62%	2,66%	2,64%
Метали	2,47%	0,94%	1,89%
Инертни материали	15,52%	15,76%	15,61%
Опасни отпадъци от бита	0,14%	0,15%	0,14%
ОБЩО	100,00%	100,00%	100,00%

Графично представени данни за морфологичния състав на отпадъците в Община Брезник

Изводи

След проведените четириезонни изследвания върху избраната обследвана смесена зона могат да се направят следните изводи за община Брезник.

- 1) Анализът от обследваната зона показват значителни количества рециклируеми отпадъци от пластмаса и хартия.
- 2) Присъствието на хартиените отпадъци от опаковки и през четирите сезона е сравнително нисък 3,81%, но присъствието на хартия с друг произход е 7,64%. Ползването на печки с твърдо гориво в по-голяма част от домакинствата на община Брезник, обяснява този факт, типичен за населеното място.
- 3) Трябва да обърне внимание на търговските обекти и магазинната мрежа, която генерира хранителни отпадъци и отпадъци от опаковки – пластмасови и

хартиени и тяхното отделяне при генератора, за да се избегне попадането им в контейнерите за битови отпадъци.

- 4) Пепелта от печките през есента и зимата попада в контейнерите за битови отпадъци и затруднява процеса на сепарация.

3.1.1 Генерирани отпадъци по видове

➤ Битови отпадъци

Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от мястото на образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и много други фактори.

През последните години в община Брезник са събрани следните количества битови отпадъци:

Таблица 3: Количеството битови отпадъци

Период	Общо количество, т
2012 година	1324
2013 година	1333
2014 година	1334
2015 година	1474

Тъй като основната част от битовите отпадъци се генерират от домакинствата, може да се счита че понижаването на количеството твърди битови отпадъци, събрани през последните години, се дължи на намаляване броя на населението в общината, намаляване сезонното използване на имотите и забелязващо се свиване на потреблението в резултат на увеличаващата се безработица и обедняване на населението. Количествата на събраните отпадъци до м.февруари 2016г. са отчитани по транспортните документи и броя на съдовете за смет.

➤ Био-отпадъци

Био-отпадъците са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинства, ресторанти, заведения и др.

Биоразградими отпадъци са всички отпадъци, които се разграждат аеробно /с кислород/ или анаеробно / без наличие на кислород/, като хранителни и растителни отпадъци, хартия картон и др.

Предстои поетапно въвеждане на разделно събиране и оползотворяване чрез компостиране на биоотпадъците, въвеждането на подобна практика трябва да бъде установено при спазване на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (приета с ПМС №275/06.12.2013г.) Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017г. и в съответствие с Приложение №1 Допустими видове биоотпадъци към Наредбата за третиране на биоотпадъците.

➤ Строителни отпадъци

До момента не съществува система, която да гарантира наличието на достоверна информация за количеството образуващи се строителни отпадъци на територията на Община Брезник за година.

Голямо количество строителни отпадъци се депонират незаконно покрай шосетата, предимно на входно-изходните артерии на града. Необходимо е контролът от страна на общинската администрация да бъде завишен.

➤ Производствени отпадъци

По видове производствените отпадъци, които се генерират на територията на община Брезник, са следните:

- *отпадъци от хартия и картон;*
- *дървесни отпадъци – трици, талаш;*
- *отпадъци от бетонови изделия;*
- *трикотажни (текстилни) отпадъци.*

➤ Опасни отпадъци

В община Брезник се генерират опасни отпадъци в малки количества - пестициди, отработени масла и др.

За предотвратяване замърсяването на земите с пестициди през 2004г. всички негодни за употреба 150 куб.м пестициди, намиращи се в складове на територията на община Брезник са събрани и предадени на фирма “БалБок Инжинеринг” за обезвреждане, чрез депониране в контейнери - “Б-Б кубове”. Запълнените контейнери “Б-Б куб”- 30броя са разположени на площадки в с.Кошарево 12 броя и град Брезник 18 броя.

През 2012г. в складови помещения собственост на ЗКПУ Взаимопомощ, с.Бегуновци, община Брезник, бяха открити 15 тона негодни за употреба пестициди.

Предвид лошото състояние на складовата база и възможните сериозни рискове в случаи на инциденти и природни катаклизми за населението на община Брезник, са предприети мерки за обезвреждане на пестицидите.

Община Брезник е кандидатствала по проект за „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество.

3.2. Събиране и извозване на отпадъци

3.2.1. Битови отпадъци

Организираното сметосъбиране и извозване на територията на община Брезник се извършва от служители в дейност „Чистота“.

Събирането на отпадъците се осъществява по предварително утвърдени и договорени маршрути и график по населените места и съответна кратност за месеца. При извънредни обстоятелства се извършват допълнителни извозвания извън предварителния график с цел поддържане на по-добра чистота в населените места.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване се извършва в обхвата на регулационните планове на населените места.

Няма организирано сметосъбиране и сметоизвозване в стопанските дворове на бившите ТКЗС и махалите:

с. Кошарево – махалите: „Ранинци“ и „Крушии“;

с. Станъовци - без мах. „Петрови“;

с. Душинци - без мах. „Сърбинов дол“;

с. Горна Секирна - без мах. „Валоба“;

с. Долна Секирна-без махалите: „Маркови“, „Миткови“, „Неворци“, „Шопа“, „Колина“, „Пеина“, „Филипови“, „Сливие“, „Калдръм“, „Каменица“, „Мартинови“, „Буков дол“, „Кулова падина“, „Шокина“, „Колина“, „Здравко Янев“, „Танини“, „Стоян“, „Джиневи“, „Круше“, „Господинови“, „При Оданови“, „Янкови“, „Равнище“, „Бобово“ - „Лъокашеви“, „Байдени“, „Николчеви“, „Младенови“, „Танчеви“, „Паунови“, „Миленкови“, „Джерманови“;

с. Ребро - без мах. „Драганица“;

с. Видрица - без мах. „Стрин дол“;

с. Завала - без махалите: „Сливие“ и „Чапуранова“;

с. Долни Романци - без махалите: „Тричкова“, „Вилина воденица“, „Белинци“;

с. Арзан - без мах. „Рангелова“;

с.Гоз - без махалите: „Логатор” и „Доганджии”.

След стартирането на собствено сметосъбиране и сметоизвозване от 01.07.2012г същото се е подобрило чувствително. Управлението на тази дейност е добре организирано и се извършва по определен график. Контрола по него се осъществява от специалисти от общинската администрация.

Съгласно решение на Общинския Съвет, сметоизвозването следва да се извършва:

За гр. Брезник - 2 пъти седмично с контейнер „Бобър” 1.1 куб. м.;

- 2 пъти седмично с кофа „Мева”;

За селата: Слаковци, Сотица, Велковци, Ноевци, Непразненци, Гигинци, Бегуновци и Кошарево

- 1 път седмично;

За селата: Банище, Ръжавец, Станъовци, Душинци, Горна Секирна и Долна Секирна

- 2 пъти месечно;

За селата: Ребро, Кривонос, Брезнишки Извор, Садовик, Режанци, Конска, Гърло, Муртинци, Билинци, Видрица, Завала, Ярославци, Брусник, Озърновци, Красава, Горни Романци, Долни Романци, Арзан, Гоз и Бабица

- 2 пъти месечно за периода: м.април - м. октомври вкл.;

- 1 път месечно за периода: м.ноември – м. март вкл.

За сметосъбиране и сметоизвозване се използват специализиран автомобил Мерцедес-1524, с рег.№РК7319ВА и специализиран автомобил Мерцедес-1820, с рег.№РК0872ВК и следните съдове за битови отпадъци:

- 235 броя контейнери тип “Бобър” с вместимост 1.1 куб.м (метални) и 5 броя (пластмасови), разположени в гр.Брезник;
- 251 броя контейнери тип “Бобър” с вместимост 1.1 куб.м (метални), разположени в селата на територията на община Брезник;
- 348 кофи за смет тип “МЕВА” с вместимост 110 л. От тях 28 са разположени по селата и 320 са в град Брезник.
- 50 броя съдове за пепел/сгурия през зимния се разполагат в гр. Брезник.

Съществува порочната практика за изхвърлянето на не изгасена сгурия в съдовете за битови отпадъци през зимния период. Този факт и дългогодишната употреба води до не много доброто състоянието на съдовете. Амортизираните съдове периодично се заменят с нови.

С оглед ликвидиране на порочната практика в много села да се изхвърлят отпадъци напълно неорганизирано на входните пътни артерии на населените места, а също и в реките и деретата, се провеждат регулярни проверки от комисии за установяване броя и площта на нерегламентираните сметища, тяхното почистване и последващ мониторинг.

Със Заповед на кмета на община Брезник, всички кметове и кметски наместници на населени места са упълномощени по смисъла на Закона за управление на отпадъците, за длъжностни лица, да контролират дейностите, свързани с образуване, събиране, съхранение, превоз и обезвреждане на битови и строителни отпадъци на територията на съответните населени места. Упълномощените длъжностни лица установяват нарушения по ЗУО, и съставят актове при спазване и по реда на Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

3.2.2. Био-отпадъци

Био-отпадъците са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинства, ресторанти, заведения и др.

Биоразградими отпадъци са всички отпадъци, които се разграждат аеробно /с кислород/ или анаеробно / без наличие на кислород/, като хранителни и растителни отпадъци, хартия картон и др.

Предстой поэтапно въвеждане на разделно събиране и оползотворяване чрез компостиране на биоотпадъците, въвеждането на подобна практика трябва да бъде установено при спазване на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (приета с ПМС №275/06.12.2013г.) Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017г. и в съответствие с Приложение №1 Допустими видове биоотпадъци към Наредбата за третиране на биоотпадъците.

3.2.3. Строителни отпадъци

Преди откриването на строителната площадка и/или преди започването на дейности по изграждане или премахване на строеж възложителят внася за одобряване в общината план за управление на строителните отпадъци в случаите, когато се изисква по Закона за управление на отпадъците

Кметът на общината одобрява плана за управление на строителни отпадъци или мотивирано отказва одобряването му в 14-дневен срок от получаването на плана или от отстраняването на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация.

План за управление на строителните отпадъци не се разработва при:

1. премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 300 кв. м;
2. премахване на сгради с паянтова конструкция;
3. реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
4. промяна на предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
5. строеж на сгради с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
6. изграждане, реконструкция, основен ремонт и премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1500 линейни метра в урбанизирани територии;
7. изграждане, реконструкция и основен ремонт на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 5000 линейни метра извън урбанизирани територии;
8. премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1000 линейни метра извън урбанизирани територии;
9. изграждане, рехабилитация, основен ремонт, реконструкция и премахване на пътища с дължина до 500 линейни метра;
10. премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган, с РЗП, по-малка от 300 кв. м;
11. изграждане и премахване на строежи от шеста категория;
12. всички текущи ремонти.

Планът се изготвя от правоспособен проектант по смисъла на чл. 162, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

Одобрените планове *1* губят правно действие, в случай че в 6-месечен срок от датата на одобряването им строителството не е започнало, както и когато разрешението за строеж е загубило правно действие.

Предаването и приемането на СО се извършва само въз основа на писмен договор между възложителя на СМР или възложителя на премахването на строежи с лица, които имат право да извършват дейности по третиране на СО съгласно чл. 35 ЗУО, със съответния код по Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 32 от 2017 г.) с цел осигуряване постигането на целите за материално оползотворяване на СО.

Във връзка с изпълнение задълженията на кмета съгласно Закона за управление на отпадъците Община Брезник има изготвен проект за Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник, в ПИ с идентификатор 06286.60.8, м.Чифлик, гр.Брезник с площ 30 417 m².

На територията на общината все още има места, където се изхвърлят нерегламентирано строителни отпадъци. Това води до увеличаване на разходите на общината за почистването им.

Строителните отпадъци (СО) се формират при строителство, ремонт и реконструкция на сгради и други обекти. Намаляването на количествата, спрямо предходни години в резултат на намалените строително-ремонтни дейности следствие от задълбочаващата се икономическа криза в национален мащаб.

До момента не съществува система, която да гарантира наличието на достоверна информация за количеството образуващи се строителни отпадъци на територията на Община Брезник за година.

Голямо количество строителни отпадъци се депонират незаконно покрай шосетата, предимно на входно-изходните артерии на града. Необходимо е контролът от страна на общинската администрация да бъде завишен.

3.2.4. Производствени отпадъци

За управлението на производствените отпадъци са отговорни съответните лица, при чиято дейност те се образуват и притежателите им, съгласно чл.7 и чл.8 от ЗУО.

1. определения размер на стойността, дължимата от лица, които самостоятелно извозват производствените/промишлените си отпадъци до Регионалното депо за неопасни отпадъци – Тева, както следва:

- за сепариране – 26,55 лв./тон
- за депониране – 17,44 лв./тон
- за комплексна услуга, включваща дейностите сепариране и депониране – 43,99 лв./тон

- Извън определената стойност на услугите, лицата, които самостоятелно извозват производствени отпадъци за депониране до РДНО – Перник, се задължават да заплащат нормативно-устройствените отчисленията по чл. 60 и по чл. 64 от ЗУО, след получаване на маршрутен лист от съответната община, на чиято територия се намира производственото предприятие.

Извън определената стойност на услугите, лицата, които самостоятелно извозват производствени отпадъци до РДНО-Перник, се задължават да заплащат обезпечения по чл.60 от ЗУО и отчисления по чл.64 от ЗУО

Приетата от Регионалното сдружение за управление на отпадъците цена на тон за депониране на производствени отпадъци от текстилната промишленост /с код 04 02 и други производствени отпадъци/, както и всички технологични отпадъци, присъстващи в Комплексното разрешително №382-НО/2009г., актуализирано с Решение №382-НО-ИО-А1/2011г. – 17.44 лв./тон.

Фирмите, които искат да депонират производствени отпадъци на Регионалното депо, преди да сключат договор с Община Перник трябва да извършат основно охарактеризиране на отпадъците които ще депои процедурите, определени в част I на приложение 1 към Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013г.).

3.2.5. Опасни отпадъци

В община Брезник се генерират опасни отпадъци в малки количества - пестициди, отработени масла и др.

През последните години причинителите на опасни отпадъци не дават законово изискуемата информация, което създава проблеми при контрола на този вид отпадъци и предприемането на най-целесъобразните мерки за защита на околната среда и хората от тяхното въздействие.

Община Брезник е предприела конкретни действия, съгласно специализираните наредби, както следва:

- **Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори - НУБА/Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., попр. ДВ. бр.6 от 22 Януари 2013г./**

По силата на чл. 27 от Наредбата Кметът на общината организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА и/или оказва съдействие на

организациите за оползотворяване на НУБА, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на портативни и автомобилни НУБА; организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО, като сключва договори със:

- организации по оползотворяване на НУБА, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или

- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на НУБА на територията на съответната община и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

От 03.09.2015г. Община Брезник има сключен Договор №91 с „Екобатери“ АД, организация по оползотворяване, чийто предмет на дейност включва: организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране на негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, оползотворяване и /или обезвреждане на НУБА, включително техните компоненти и материали, временно съхранение и предварително третиране, отговарящи на изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

„Екобатери“ АД притежава Разрешение №ООп-НУБА-01-00/01.02.2013г. издадено от Министерство на околната среда и водите, за извършване на дейност като организация по оползотворяване на НУБА по ЗУО.

- **Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти /Обн.ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г./**

Съгласно чл. 39 от Наредбата Кметът на общината определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване, и/или на лицата, които изпълняват задълженията си индивидуално, и информира обществеността за местоположението им и за условията за приемане на отработените масла; съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване или обезвреждане.

Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1 в следните случаи:

- когато местата за смяна на отработени моторни масла са разположени върху общински имот, и

- когато има сключен договор за извършване на дейностите по събиране на отработени масла и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане със:
  - организация по оползотворяване на отработени масла;
  - лица, които пускат на пазара масла и изпълняват задълженията си индивидуално;
  - други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, регенериране и/или оползотворяване на отработени масла, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.
- **Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства-ИУМПС/ Обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013г./**

Съгласно чл.16 от Наредбата Кметът на общината определя местата по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО на територията на общината за предаване на ИУМПС в съответствие с програмата по чл. 52, ал. 1 от ЗУО; организира дейностите по събирането на ИУМПС по чл. 143, ал. 7 и 8 ЗДП и предаването им в центрове за разкомплектуване, за което уведомява звеното "Пътна полиция" при Столичната дирекция на вътрешните работи или областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.

Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, като сключва договор със:

- организации по оползотворяване на ИУМПС;
- лица, които изпълняват задълженията си индивидуално.

Предстой сключване на договор.

- **Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване / Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., попр. ДВ. бр.5 от 18 Януари 2013г./**

Съгласно чл. 25 от Наредбата Кметът на общината оказва съдействие на организациите по оползотворяване, в т. ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на ИУЕЕО; организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на ИУЕЕО по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО, като сключва договори със:

- организации по оползотворяване на ИУЕЕО, и/или
- лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, и/или

- други лица, притежаващи документ по чл. 35 ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община.

От 03.09.2015г. Община Брезник има сключен Договор №92 с „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване по смисъла на ЗУО и притежава Разрешение №ООп-ИУЕЕО-02-01/19.05.2014г. издадено от Министерство на околната среда и водите за извършване на дейност като организация по оползотворяване на ИУЕЕО.

3.3. Методи и начини за преработка на отпадъците преди предаването им за крайно обезвреждане

От месец март 2016г. обезвреждането на битовите отпадъци от територията на община Брезник се извършва на регионално депо за неопасни отпадъци „Тева“ съгласно сключен Договор №119/31.07.2015г. за възлагане на обществена поръчка с предмет: “Експлоатация и стопанисване на Регионална система за управление на отпадъците в регион Перник за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън, включваща Клетка №1 на Депо за неопасни отпадъци, инсталация за предварително сепариране на отпадъци и инсталация за компостиране“, между Община Перник и „Регионално депо – Перник 2015“ ДЗЗД, единичните договорени цени за изпълнение на дейностите са както следва:

- Предварително третиране чрез сепариране на смесени битови отпадъци, отделяне на рециклируеми отпадъчни материали (стъкло, метали, пластмаси, хартия и картон) – 26.50лв./тон отпадък;
- Депониране на отпадъци - 20.40лв./тон отпадък от 25.07.2016г. – 17,34лв/тон.
- Компостиране на отпадъци - 26.47лв./тон

3.4. Система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината

Кметът на общината изпълнява задълженията по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО относно отпадъци от опаковки, като сключва договори за изграждане на система за разделно

събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината при минимални параметри на системата съгласно чл. 24 и 25, със:

1. организации по оползотворяване, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или

2. други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Съгласно чл. 23. ал (1) от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, всички населени места с население над 5000 жители трябва да имат организирани системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. На територията на общината няма населено място с над 5000 жители, въпреки това Община Брезник има сключен Договор №12/25.01.2017г. с „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД – „Организация по оползотворяване „ по смисъла на § 1т.16 от Допълнителните разпоредби на ЗУО, за което е издадено Решение ООп-ОО-7-00/05.12.2016г. от Министъра на околната среда и водите.

Към Договора има Програма неразделна част от него, съдържаща информация, съгласно чл.20, ал.4 от Закона за управление на отпадъците и чл.30, ал.4 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки .

Разчетите в Програмата за необходимия брой съдове са направени при съблюдаване на минималните изисквания към системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, организирани от организациите по оползотворяване съгласно чл.24 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки и броя на жителите в гр. Брезник, по данни на ГД ГРАО към 31.12.2016г.

Таблица 6 Минимални изисквания към системата

Обхванато население в Община Брезник	Брой жители	Минимално изискуеми брой съдове жълти		Минимално изискуеми брой съдове зелени		Обем в литри
		брой	литри	брой	литри	
град Брезник	4,135.00	10	1,700.00	10	1,700.00	34,114
Общо	4,135.00	10.00	1,700.00	10.00	1,700.00	34,113.75

Както е видно от таблицата по-горе, минималният обем контейнери, който трябва да бъде разположен на територията на град Брезник е 34 114 литра, разпределени общо на 10 адреса в гр. Брезник. На всеки адрес е разположен по един комплект контейнери, които трябва да обслужва 400 жители в гр. Брезник.

Модел за разделно събиране на отпадъци от опаковки

Организацията е изградила **двуконтейнерен модел** за разделно събиране на отпадъци от опаковки и съгласно програма един комплект контейнери включва:

- 1 брой жълт метален контейнер с обем 1700 литра за събиране на хартиени, пластмасови и метални отпадъци от опаковки;
- 1 брой зелен метален контейнер с обем 1700 литра за събиране на стъклени опаковки.

Системата за разделно събиране обслужва домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих, забавления и туризъм на територията на общ. Брезник.

Контейнерите са разпределени както следва:

- За гр. Брезник – 10 комплекта контейнери, с общ обем 34 000 литра:
  - 10 броя жълти контейнери с обем 1700 л. за събиране на хартиени, картонени, пластмасови и метални опаковки;
  - 10 броя зелени контейнери с обем 1700 л. за събиране на стъклени опаковки.

В случай че в даден комплект контейнери не се събира достатъчно количество отпадъци от опаковки, по преценка на Общината, те се преместват на друг адрес, съгласуван с Организацията.

Жълтите контейнери се обслужват два пъти месечно , а зелените контейнери – веднъж на два месеца от „Евро Импекс“ ЕООД.

Системата функционира от 01.03.2017г.

3.5. Депониране

3.5.1. Описание на съществуващите дена

Съгласно издадена Заповед №РД-15/03.02.2016г. на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите, гр.Перник е преустановена експлоатацията на депото за неопасни отпадъци, находящо се в землището на гр. Брезник, м. "Чифлика", община Брезник, област Перник.

Депото за отпадъци в кв.Варош, гр.Брезник се експлоатира от 1973 г. и не отговаря на изискванията на нормативната база. Периодично е полагано запръстяване. Не са изградени съоръжения за събиране и третиране на инфилтратата, управление на повърхностни води, улавяне и третиране на биогаз. Сметището няма долен изолиращ екран и запечатващи пластове и не отговаря на техническите, експлоатационните и санитарните изисквания за опазване на околната среда и здравето на хората, и е сериозен замърсител на повърхностни и подземни води, почви, въздух и биоразнообразие, поради което се налага неговото закриване и рекултивация.

Депото се намира в землището на гр.Брезник на 500м. от урбанизирана територия и на около 2 км. от града при граници: на изток - полски път публична общинска собственост, на юг – земеделски земи общинска собственост, на запад - земеделски земи общинска собственост, на север - земеделски земи общинска собственост.

Съгласно Протокол от 10.01.2018г. от назначена комисия, съгласно изискванията на чл.18 от Правилника за прилагане на Закона за земеделските земи и в съответствие с чл.19 и 20 на ППЗОЗЗ, е определила размера и границите на терена за рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци на гр.Брезник, местност „Чифлик“ в рамките на площ от 18,1дка.

Въз основа на гореизложеното е възложено изготвяне/актуализация на работен проект за техническа и биологична рекултивация „Закриване и рекултивация на старо депо за твърди битови отпадъци на Община Брезник“

Проекта следва да отговаря на Минимални изисквания за рекултивация на съществуващите дена за неопасни битови отпадъци, на разпоредбите на Наредба №26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. /изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002г./ и Наредба №6 от 27 август 2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на дена и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. /изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г./;

Проектът ще предвижда начин на трайно ползване след рекултивацията – пасище, мера;

Рекултивацията на сметището има за цел максимално да ограничи неблагоприятното въздействие върху околната среда от натрупаните отпадъци след приключване на експлоатацията му.

3.5.2. Организация и стопанисване на депата за отпадъци

Сметището за отпадъци край гр. Брезник се стопанисва от община Брезник и следва да бъде рекултивирано. Рекултивацията на сметището има за цел максимално да ограничи неблагоприятното въздействие върху околната среда от натрупаните отпадъци.

В момента общината извършва необходимите процедури по актуализирането на проекта.

3.6. Други форми на обезвреждане

На територията на община Брезник рециклируемите отпадъци се предават на системата за разделно събиране на отпадъци и регионално депо - Перник за сепарирание и компостиране.

На този етап други форми за обезвреждане не са въведени.

3.7. Отпадъци, предадени извън територията на общината

Извън територията на общината се предават опасни отпадъци, само при нужда и след сключен договор.

3.8. Внос или износ

На територията на общината няма предприятия, преработващи отпадъци от внос.

3.9. Управление на дейностите

3.9.1. Отговорни лица, контролни звена, комисии

В община Брезник има един експерт "Опазване на околната среда" със задължения, включващи и управлението на отпадъците.

Със Заповеди на кмета на община Брезник, на основание чл. 44 ал. 2 от ЗМСМА, са определени длъжностните лица, имащи право да установяват нарушения, а именно:

- Експерт „Екология хигиенизиране и комунална дейност“
- Кметовете и кметските заместници на населените места в община Брезник;
- Упълномощени представители на дейност "Чистота".

Контрол по управление на отпадъците се прилага от регионалните структури на РИОСВ – Перник.

3.9.2.Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите с отпадъците.

В Общинския съвет е създадена Постоянна комисия по "Бюджет, финанси, икономическа политика и земеделие, ТСУ и екология", включваща 7 общински съветници.

3.9.3.Местните нормативни уредби уреждат:

- условията и реда за изхвърлянето, събирането включително разделното, транспортирането и обезвреждането на битовите, строителните и масово разпространените отпадъци на територията на общината

- реда, условията и специалните изисквания за поддържане и опазване на чистотата на територията на община Брезник, с оглед осигуряване условия за здравословна жизнена среда на гражданите

- задълженията, отговорностите и взаимоотношенията между общинската администрация и работещите в дейност „Чистота“, които извършват услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и улично почистване.

- задълженията на учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частните фирми, домсъветите на етажните собственици и на гражданите по отношение на опазване на околната среда и ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

3.9.4.Предприети действия за съвместно решаване на проблемите с отпадъците с други общини

Община Брезник е член на „Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Перник“ в изпълнение на Договор №119 от 31.07.2015г. с предмет „Експлоатация и стопанисване на Регионална система за управление на отпадъците в регион Перник за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън, включваща Клетка №1на Депо за неопасни отпадъци, инсталация за предварително сепариране и инсталация за компостиране.

Съвместно с другите кметове на общините от регионалното сдружение предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за

изграждане на ново съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци, преди изчерпване обема на регионалното депо или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията.

3.9.5. Контролна дейност

Контролната дейност на територията на общината се извършва от определените със Заповеди на кмета длъжностни лица, чиито компетенции са съгласно нормативната уредба. Със ЗООС и ЗУО са разширени и правата и задълженията на кметовете и кметските наместници на населените места за извършване на контролни функции.

Упълномощените длъжностни лица водят превантивна политика за недопускане на големи отклонения от правилната организация на дейностите по опазване на околната среда.

3.9.6. Работа с обществеността

Целта на ангажираните в тази област длъжностни лица е системно да се работи за повишаване на екологичната култура и екологичното съзнание на по-голямата част от населението на общината.

Въпреки целенасочената и постоянна работа на общинската администрация, все още няма формирано правилно отношение на гражданите към управлението на отпадъците, няма създадени съзнателни навици за опазване на околната среда от замърсяване с отпадъци.

Основните усилия по отношение на работа с гражданите са насочени именно към промяна на нагласата и съзнанието им по отношение опазването на околната среда. На този етап се постигат все още незначителни резултати, поради което се налага прилагането на принудителни и наказателни мерки.

3.10. Отчетност

Отчетността на генерираните и третирани отпадъци на територията на общината, се води чрез годишни отчети за събиране и транспортиране на битови и/или строителни отпадъци. Годишните отчети все още не се подават от всички причинители на отпадъци, което води до непълноти в събираната информация.

3.11.Проучване, прогнозиране, планиране

За оценка на съществуващото състояние в община Брезник са използвани отчети и изготвен Морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Брезник в продължение на една година – четири сезона, съгласно сключен Договор № 90 / 23.04.2015 г. между Община Брезник и „ТК -Инженеринг“ ЕООД.

4. Финансово-икономически анализ на дейностите по третиране на отпадъците

В община Брезник за последните години (Таблица 5) са събрани следните суми от такса смет (данните са от Бюджетите на общината за съответните години):

Таблица 5

Общински приходи от такса смет и разходи за сметопочистване по години

Година	Приходи от такса смет	Разходи за сметопочистване
2013г.	212 034 лева	148 518 лева
2014г.	188 217 лева	131 121 лева
2015г.	168 039 лева	116 408 лева
2016г.	195 088 лева	149 817 лева
2017г.	224 363 лева	169 628 лева

В разходите за сметопочистване се включват разходите за сметосъбиране и сметоизвозване, разходите за осигуряване на съдове, такси за сепариране, компостиране и депониране на Регионално депо - Перник, обезпечения по чл.60 от ЗУО и отчисления по чл.64 от ЗУО

Таксите за смет са недостатъчен източник за покриване на основните разходи по третиране на отпадъците.

5. Оценка на съществуващото състояние

От анализа на наличната информация за управлението на отпадъците се констатира необходимост от модернизиране на материалната база и внедряване на нови подходи при решаване на проблемите по събиране и обезвреждане на отпадъците.

Изхождайки от наличната информация, през следващите години се очаква:

- Увеличаване на разходите, свързани с сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци до регионално депо – Перник;
- Редуциране на количеството на депонираните отпадъци за сметка на други методи на обезвреждане;

- *Високи разходи, свързани с изграждането на съвременни инсталации за обезвреждане и преработка на строителни отпадъци;*

Изводи

От оценката на съществуващото състояние се налага изводът, че за да се постигне желаният успех за създаване на цялостна съвременна система за управление на отпадъците, преди всичко трябва да се създаде необходимата организационна структура. Да се изисква строго спазване на разпоредбите на законовата уредба от всички генератори на отпадъци, т.е. засилване на контрола от страна на компетентните лица.

Особено важен момент за постигане на желаните положителни резултати е информираността на цялото население, тъй като в процеса на генериране и обезвреждане, на практика участва всеки жител на общината.

Всички юридически лица, имащи отношение към създаването и обезвреждането на отпадъците трябва да представят в общината фирмени програми за управление на отпадъците.

6. Проблеми

- ⇒ *До момента не съществува обвързаност между количеството на образуваните отпадъци в домакинствата и такса “битови отпадъци”.*
- ⇒ *Обществото не е достатъчно мотивирано и насърчавано да събира отпадъците разделно. Липсват мерки, стимули и преференции за насърчаване на рециклирането. Няма зависимост между количеството на разделно събраните отпадъци и таксата “битови отпадъци”.*
- ⇒ *По отношение на производствените отпадъци е налице подценяване на управлението на отпадъците на фирмено ниво.*
- ⇒ *Друг проблем е смесването на производствените и опасните отпадъци.*
- ⇒ *Съществува практика на смесване на опасните отпадъци с други отпадъци, вкл. и тяхното изхвърляне в контейнерите за битови отпадъци.*

7. Приоретизиране на проблемите

По приоритет проблемите се подреждат за последователно вземане на решения и започването на действия, както следва:

- *Финансово обезпечаване на дейностите;*
- *Рекултивация на депото за ТБО;*
- *Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник;*
- *Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;*
- *Обезвреждане на залежалите пестициди /около 15 тона/ в с. Бегуновци;*
- *Изграждане на Пречиствателна станция отпадни води и цялостна канализационна мрежа за отпадни води в гр. Брезник и всички населени места на общината.*
- *Рехабилитация и реконструкция на В и К мрежа в гр. Брезник и населените места на общината. Намалване загубите във водоснабдителната система.*
- *Установяване на законосъобразно третиране на отпадъците и почистване на нерегламентираните сметища*
- *Засилен контрол по изпълнение на законовите и общински разпоредби;*
- *Информираност на цялото население;*
- *Привличане на учащите в процеса на формиране на екологична култура.*
- *Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране.*

8. Подходи за постигане на целите

Постигането на целите за екологосъобразно управление в Община Брезник е възможно чрез усъвършенстване на изградената до момента схема на действие и внедряване на нови технологии и организационни подходи.

9. План за действие

Целите и приоритетите на Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците са определящи за структуриране на Плана за действие, с който се обобщават различните законодателни, институционални, икономически и технически мерки и прилагане на интегриран подход за управление на отпадъците.

Предложеният план обхваща периода от 2018 до 2020 година и включва основните мерки и дейности, които е необходимо да бъдат приложени, за да може общинската политика, свързана с управлението на дейностите по отпадъците, да отговаря на Европейските изисквания.

Планът определя и отговорностите на различните институции и организации в областта на управление на отпадъците, свързани с реализацията на предвидените мерки и дейности, очакваните разходи и вероятните източници за тяхното финансиране. Планът за действие по управление на отпадъците на община Брезник е представен в таблица 6, като включва:

- **Краткосрочен план** - 2018-2019г. Той включва най-належащите мерки и действия.
- **Дългосрочен план** - за периода до края на 2020 година.

План за действие по управление на отпадъците на община Брезник

№	Мероприятие	Срок	Отговорни лица	Финансиране
I.	Краткосрочен план за действие			
1.	<i>Рекултивация на старото сметище за ТБО</i>	2018г.- 2019г.		МОСВ - ПУДООС Отчисления по чл. 60 от ЗУО Собствени средства
2.	<i>Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати с растителна защита - с.Бегуновци, Община Брезник</i>			
3.	<i>Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник</i>			
4.	<i>Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;</i>			
5.	<i>Закупуване на нова съвременна техника за обслужване площадките за строителни и биоразградими отпадъци</i>	Постоянен	Кмет, Зам.-кмет Директор "ТСУ и ЕИ" Експ. "ЕХ и КД"	МОСВ - ПУДООС и друго външно финансиране или собствени средства
6.	<i>Проучване възможността за сключване на договор с лицензирана фирма, която по съгласуван график да оповестява и събира опасните масово разпространени отпадъци от домакинствата в т.ч. лекарства с изтекъл срок на годност, живачни термометри и др.</i>			
7.	<i>Почистване на нерегламентираните сметища по селата, които възникват непрекъснато.</i>			
8.	<i>Намаляване на количеството битови отпадъци за крайно третиране</i>			
9.	<i>Ежедневен контрол по изпълнение на дейностите сметосъбиране, сметоизвозване и почистване на улици, тротоари и пешеходни зони</i>			
II.	Дългосрочен план за действие			
1.	<i>Изграждане на ПСОВ</i>	2018г.- 2020г.	Кмет,	Външно финансиране или

2.	<i>Проучване на възможностите за кандидатстване по проекти за ремонт на водопроводи и канализации</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Зам.-кмет Дирекция „ОСПО и ХД“ Директор “ТСУ и ЕИ” Експ. ”ЕХ и КД” Кметове и км.наместници</i>	<i>собствени средства</i>
3.	<i>Провеждане на проучвания и въвеждане използването на алтернативни източници на енергия за битовия сектор</i>			
4.	<i>Привличане на обществеността при почистване на площи за обществено ползване</i>			
5.	<i>Предотвратяване на неконтролирана паша на животни в горски и земеделски масиви и в зелените площи на град Брезник</i>			
6.	<i>Мониторинг на почистените депа</i>			
7.	<i>Изготвяне на предложения за промяна в нормативната уредба за управление на отпадъците на територията на община Брезник</i>			
<i>III.</i>	<i>План за работа с обществеността, организации, бизнес и медии</i>			
1.	<i>Използване на местните медии за информиране на населението за всички дейности на общината, свързани с опазване на околната среда</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Кмет, Зам.-кмет, Директор “ТСУ и ЕИ”</i>	<i>Външно финансиране или собствени средства</i>
2.	<i>Проучване на възможностите за икономически изгодно сътрудничество с частни фирми в областта на управление на отпадъците</i>			
3.	<i>Работата съвместно с другите общини за управление на регионалния център за третиране на неопасни отпадъци</i>			
4.	<i>Организиране на екологични срещи за дискутиране на въпроси, свързани с чистотата</i>			
5.	<i>Организиране на информационни кампании свързани с управление на отпадъците и опазване на околната среда</i>			
6.	<i>Провеждане на срещи с екологични клубове, училища, детски градини, НПО по проблеми свързани с отпадъците и опазване на околната среда</i>			

Забележка: Средствата не са конкретизирани като цифра, поради дългосрочността на Програмата за управление на отпадъците и невъзможност за прогнозиране на цените на машините, съоръженията и услугите, планирани за съответния период.

10. Отчет за изпълнението на програмата

Успешното реализиране на Програмата за управление на дейностите по управление на отпадъците изисква ангажираността на целия персонал на общината.

Отговорностите спрямо отпадъците ще бъдат поети не само от длъжността с функции по опазване на околната среда, а и от други сектори на общината, като например оперативното управление или дейностите на административния персонал, извън тези по околната среда.

Задълженията най-напред ще бъдат поети от най-високите нива на управление, те ще определят политиката по отпадъците като част от политиката по околната среда на общината и ще осигури внедряването на система за управление на отпадъците.

Програмата за управление на дейностите по отпадъците е неразделна част от общинската програма за околна среда, която се приема и контролира от Общински съвет – гр. Брезник.

Чрез извършването на мониторинг ще се отбелязват отклоненията от плана на общинската програма, и ще се осигури възможност за своевременното и коригиране.

Въз основа на проведения мониторинг ще се прави периодична оценка на степента на изпълнение на мерките, заложен в програмата, както и на резултатите от нейното прилагане.

Кметът на общината ежегодно ще внася в Общинския съвет отчет за изпълнението на програмата, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализация.

Програмата ще бъде актуализирана при промяна във фактическите и/или нормативните условия.